

Szerkesztői iroda:
Nagyenyeden
A KIADÓHIVATALBAN
hová
lap szellemi részét illető
közlemények küldendők

Kiadóhivatal:
Wokál János könyvkereskedése
hová
az előfizetések és hirdetések
bérmentesen küldendők.
Kéziratok nem adtnak vissza.

KÖZÉRDEK

Vegyes tartalmu heti lap.

Megjelenik minden vasárnapon.

Előfizetési feltételek:
helyben házhoz hordva vagy
vidékre postán küldve
egész évre 4 frt.
fél évre . . . 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Hirdetmények díja:
3 hasábos petit sorért, vagy
ennek helyéért 5 kr.
Bélyegdíjért külön 30 kr.
Nyilttér sora 15 kr.

Előfizetési felhívás

a „KÖZÉRDEK” XI. évfolyamára.

Közéletünk erős küzdelmei között folyt le az elmúlt évtized, mely küzdelmekből a „Közérdek” is mindég kinyerte a maga részét azon korlátok körében is, mely egy vidéki hetilap elé szabva van.

Nagy és nevezetes érdekeink vannak a társadalmi, közigazgatási és közgazdasági téren, melyeket fejleszteni, védeni, vagy támogatni kell a vármegye területén s melyeknek önzetlen szolgálata képezte és fogja képezni jövőre is feladatunkat. De ezenkívül megelégedéssel mutathatunk azon törekvésekre is, melyet vármegyénk s egyes városaink multjának felderítése körül a „Közérdek” teljesített, torrársul szolgálható gazdag adatokat kívánván összegyűjteni vármegyénk egykor megirandó történetéhez.

Anyagi áldozattal jár e lap fenntartása, mely tárva áll mindenkinek pártkülömbőség nélkül, ki vármegyénk és városaink szellemi és anyagi előhaladásának önzetlen barátja és tevékenységével, eszméivel közrehatni kíván. Eppen azért kérjük az anyagi támogatást s a szellemi közreműködést egyaránt hazafias közönségünkötől a jövőre is.

A „Közérdek” szerkesztősége:

Dr. Magyarai Károly. Török Bertalan.

A „Közérdek” előfizetési ára:

egy évre 4 frt.
fél évre 2 frt.
negyed évre 1 frt.

Az előfizetési pénzek a kiadóhivatalhoz küldendők.

Wokál János, kiadó.

A törvényhozás munkássága.

Három törvényjavaslat kerül a képviselőház tárgyalásai elé. Nem igen van köztük valami közeli kapcsolat, lényegesen más az általuk elérendő cél és mégis, ha amint kívánatos, mindenik törvényerőre emelkedhetik és a legerélyesebben életbe lesz lépítve, lényeges szolgálatot fognak tenni közéletünk emelkedettségének biztosítására.

A Curia bíraskodásáról választási ügyekben, a néptanítók nyugdíjazásáról és a kereskedelmi szerződésekről szólnak e törvényjavaslatok, melyek közül a másodikat kisebb hiányai dacára is kész elfogadni minden politikai párt, míg az elsőre nézve nagyon sok kétely merül fel számos pártfél lelkében, különösen azokéban, kik némileg feszélyezve vannak a megszorító intézkedések folytán eshető kellemetlenségek miatt.

Pedig ki merné tagadni, hogy a Curia független bíraskodásáról szóló törvényjavaslatra már régóta nagy szükség van! A képviselő választások tisztasága és szabadsága, melyeket különböző fogásokkal oly szépen kilehetett játszani, az 1874. 33. t. cz. szigorú rendelkezései dacára is, kétségtelenül megkívánja a kellő védelmet a politikai pártokon felül álló pártatlan bíróságot is.

E bíróságot a hazánkban köztiszteltetben álló m. kir. Curia képezi, melynek férfiai tehetség, tudomány s nemes érzületű függetlenség dolgában kimagasló példát adtak igenszokor. Akárhányszor fordultak elő súlyos visszaélések egyes választásoknál, melyek szembeötölő kigunyolását képezték a választók s a választott részéről a tiszta meggyőződéssel alapuló független választásnak, s mindazáltal a számos bizonyíték daczára sem adtak be az

alkotmányos jogérzetükben sértett választók panaszt, mivel tartottak a párturalom által befolyásolt többségtől, mely a kérelem elutasításával különböző ürügyek alatt igazolni fogja a választást. Mig ellenben a Curia független testületéhez a szigorú feltételek mellett is nagyobb bizalommal fordulhatván a választók, ezen körülmény lényegesen fogja csökkenteni a visszaéléseket, tarthatván az illetők, hogy ha a nyomozat kideríti hibás voltukat, a szigorú büntetést elkerülni nem lehet. Már pedig ez a félsz nagyon üdvösen fog hatni választókra és mandátumot keresőkre egyaránt s ez által a közéletre is.

A felekezeti néptanítók nyomoru sorsa ismeretes már nagyon régóta. Nevezetes haladást fog képezni a tanítói fizetésnek 300 frt minimumban történt megállapítása az állami segélyezés és a nyugdíjszabályzat jótéteményeiben való részesítés. Az igaz, hogy pl. az erdélyrészi katolikus status különösen a szolgálati idő beszámítók tekintetében kedvezőbb mértékben gondoskodik tanítóiról, de az új javaslat ismeretes haladást jelez, melyel meglehetünk elégedve, tudva, hogy hazánk anyagi erejének gyarapodásával államunk sem fog késni, hogy még nagyobb áldozatot hozzon a szegénysorsu tanítói karért.

Addig is azonban az anyagi jobb helyzetbe jutás emelni fogja a néptanítók eddig szűkös, nyomorúságos helyzetét s ez át fog hatni a jobb eredményű tanításra s ez által a civilizatio hatásának teljesebb s jobbá tételére.

Ami pedig a kereskedelmi szerződéseket illeti, ez már régi ohajtás birtokosainknak, gyárasainknak, iparosainknak. Főleg kiviteli kereskedelmünkre fog jó hatással lenni, amennyiben az eddig Német és Olaszországba szánt terményekért, ipar-

TÁRCA.

A külsőségek kultusza.

Van-e hát fitogtatás nélküli igaz, őszinte humanismus most, midőn az emberbarátok oly tüntetőleg szeretik cselekedni a jót? Van-e igaz, bensőségteljes fájdalom, midőn a részvéttel hirtelen meg s a kedves halott után a repülő fátyol hosszúsága szerint fejezik ki a nők szomorkodásukat? Nem törekszenek-e az emberek egyenkint és nagy tömegekben egynek látszani, mint a meenyit szellemi és vagyoni tőkék után jogosan igényelhetnek?

E kérdések a legmélyebben érintik nemzetünk jelen állapotát vagy jövő boldogulását. Mert hiába igyekezik az iskola, az erős jellem, az egyszerűség és igazság erényeit beoltani az ifju nemzedékbe, ha a szülők, a társadalom ezzel ellenkező példát nyújtanak, más szokásokat oltanak be a kifejletlen jellemű csemetékbe s illusóriussá teszik a jó igyekezetet.

Kétségen kívül van jogosultsága annak, hogy a mennyit valaki ér, annyinak mutassa magát s az emberek részéről is igazságosan annyira becsültessek. De tény az is, hogy ez értelmi kifejtettség a szemek, a tekintet ama fenséges nyilatkozásában, mely a tehetségest a bornírtól, a műveltet a műveltetlentől megkülönbözteti, a figyelemnek erre való külön s toladó felhívása nélkül is meglátszik s feltéve amellet a jellemes és hasznos polgár buzgó munkálkodását, bizonyára megfogja az ember polgártársai részéről a kellő méltánylatot nyerni!

Kétségen kívül az emberi szív legszebb tulajdonsága a jó tettek gyakorlása s most, midőn a vagyon mindinkább egyesek kezébe halmozódik össze, midőn a

munkások milliói alig képesek nyomorult aexistenciájuk, biztosítani, midőn a verseny szédületes gyorsasággal emelt de ugyanoly arányban pusztít is az emberek anyagi jólétén s ez okok hatása folytán immár új s a világ régi küzdelmeinél veszedelmesebbeké válható társadalmi problémák keletkeztek: jót tenni, a nyomor könnyeit felszárítani s az emberi alkotás tökéletlenségében rejlő igaztalanságok élet tompítani nemcsak felebarátai, de társadalmi kötelesség, s e kötelesség gyakorlása mindenesetre erény-szamba mehet, de ennek jutalma bizonyára meg van a jótétevek öntudatában, a társadalom békájének előmozdításában!

Kétségen kívül a szeretet, a mindent átölelő, még a holtakra is kiterjedő szeretet legszebb jellemvonása hőlgyeinknek! És ha ezt bármilyen módon kicsinyelni akarnók, vétkezzenek az emberi szív méltósága ellen. De a valódi szeretet nem az utca számára létezik, a valódi bánatnak fáj a kíváncsi tömeg bíráló tekintete s a németek szép közmondása, hogy „Gethellter Schmerz, halber Schmerz”, nem azt jelenti, hogy a tömeggel bámultassuk fájdalmunkat, mert azt osztani csakis a velünk legszeretetteljesebb, legbizalmasabb egyének képesek.

És ne értsen bennünket senki félre, nem szólunk mi az emberi társadalom szerencsétleneinek azon nagy jöltevőiről, kik százezrek és milliók feleslegeivel egész néposztályok könnyeit száritják fel, nem szólunk a nemzetek azon lángeseiről, kik zavukkal a tespedő népeket felrázzák lethargiajukból, sem az oly fájdalmakról, midőn nagy sta'usférnak halála fölött egész nemzetek gyászba borulnak. Ezek felül állanak a kritikán s az embernek a tökéletesség felé haladása erős bizonyítékait képezik.

De szólunk a közönséges, magunkszóru emberek azon tévelyedett gondolkozásu részéről, kik a szív nemes virágaiól hiu fejükre meg nem érdemelt koszorut ohajtanak csempészni. A krajcáros adakozókról, kik magukat ezért a mostani széles körben elterjedt zurnalisztika által

ohajtkák ünnepeket, a számító adakozókról, kik olesó dicőséget és kitüntetés hajhásznak vele, szólunk a nagyképszerűségről és feltűnési vágyról, melynek ezer példát nyújtja közéletünk s különösen elitéljük, hogy egyesek, a társadalom, az egyesületek, a hivatalok, sőt a közvélemény képviselője: a sajtó az emberi hiúságok leggyezetését, e tekintetben az igazság megkerülését politikából gyakorolja és megnöveli.

Soha sem a lényeg, de a formát tekintjük. A külső után hozzuk itéletünket emberről, társadalomunkról, szeretetről, humanismusról, s ebbeli gyarlóságunk törvényesíti magukat a gyarlóságok! A külsőségek becsülése a lényeg fölött, a modor becsülése a képzettség fölött, az öltözet becsülése a becsületesség rovására, az ügyesség becsülése az igazsággal szemközt végzetes következményeket rejthetnek méhükben!

„Nagy kényelem a megnyugvás hitünkben. nemes, de terhes önlábunkon állni!” E mondás igazságát tapasztaljuk lépten-nyomon.

S jaj a társadalomnak, a nemzetnek, melynek értelmes fiaí és leányai a külsőségek hajhászásában lelik gyönyörüket s a hiúság, a lényegtelen, szellemtelen időöltésben boldogságukat, mert a tömeg utánuk indulva, eltér a komoly törekvés irányától s aláaknázza a nemzet jövőjét. A gyermek bábbá, az ifju piperkőccé, a férfi léhává válik. A hivatalnok a nép boldogítására szolgáló tisztét csak a külső látszatig fogja teljesíteni; a polgárok vagyoni helyzeté a hiúság, a külsőségek áldozatává lesz, s a szokások e negromlása kivetkőzteti a komoly, tette termelt magyar nemzetet faji sajátságaiól!

Iskola és szószek, egyesületek és a közvélemény képviselője a sajtó, egyesek és társadalom működjenek ez irány ellen, szent fohászsal „Isten óvja meg e vészölmi magyar hazánkat!”

a kinek volt bátor-
zatosabban meghur-
libáját, meggyőződ-

ásuknak eleget tet-
gy állásáról felke-
ai a helyett, hogy
ezte tanul Boér
bor járásbíró urakat,
g párbajról is le-

sem nélkül, csak a
rsmind remélve az
a tárgyalásba, azon-
eghíusult, a mint az
tkozat"-ból látható.
p tovább nem me-
ándékom, különben
ekkel megküzdhet-
at kérem, kikhez
g, hogy mit képes
h véghez vinni.
be, hogy ügyemet
e Lónhárt Ferencz
hez apellálom.

Albert s. k.
ef. lelkész.

es meggyőződésünk-
nt (49. számában)
kör" című cikket
ur írta. Tiszteletes
része folytán, a tény-
megbizatásunknak
ela plébános urhoz,
ett cikket nem Mol-
z írta és felkértük
smerné, hogy Mol-
r. Szuchy Béla ur
hogy-e tárgyban
Boér Béla urakka;
ai meg is tettük
kalmával közbejött
jezést megátolván,
eljárását beszűntetni
mondottunk.

ber hó 15-én
Bay Károly,
pes Ferencz.

k az előfize-
és a hátralé-
S új előfizet-
nyal szolgál:
OHIVATAL.

REK.

adó kárpát egyletl
végre kiküldött bi-
tüzetes megvitatás
hó 19-én d. u. 3
terjesztetni. Alakuló
yokhoz a központi

örgy Hunyadmegye
főispáni állásáról le-
az Uralkodó kegye-
resztijével tüntette ki.
Hunyadmegyei neve-
os alapítványt tett.
vállik, úgy a nemes
zott megye értelmi-

nult szombati estélye
közönség gyűlt egybe,
zékorsókkal kellett
eleget tenni. Pihen-
kellott, mert szem-
an részesültek, s bi-
társaságában sem le-
egy darab fa. Hanem
eu részünk tapsolá-
hó hangu énekesekből
gok válnak ki, melyek
állalkozó szellemű im-
vagy Melbourne ausz-
erákkal és koncertek-
égéből kitélik a dalkör

is, az impressziók sem hiányoznak, a közönség pedig
bámul, tapsol és fizet. Mert a hang néha elcsuklik, az
impressario is elhírtelenkedik a dolgát, de a publikum nem
bánja akár a sétatér színpitése jut eszébe a szellemes ren-
dezőségnek ebben az őszi téli időben. akár a szegény
gyerekek karácsonyfáját kell beszerezni (és elég kár volt,
hogy ezt is nem koncert utján szerzik be, amint terveze-
volt), akár derék theologusaink segély alapját kell felsze-
gíteni stb., a publikum megy és fizet csalhatatlanul, sőt
még oda viszi jó kedve, hogy táncra is kerekedik, sőt
még 2 frtos pezsgőket iszik s azt hét forinttal fizeti meg
a szerény igényű hoteliernek, hadd jusson annak is va-
lami. A dalkör énekén kívül nagy tetszést nyert a „Pa-
raszt becsület" pompás „Intermezzo symfonico" részlete,
melyet a buzgó Borsai egy párszor még előadhatna, s
mindenek felett Krizmanits Vilmosné ő nsga által rende-
zett dramoletta — „Két év múltán", melynek szereplői
már túlhaladták azt a nivót, melyen a pusztán jó indu-
latból működő műkedvelőket szoktuk látni, őket már a
művészet igaz szerete lelkesíti s emeli mind magasabba
szemeink előtt.

— A nagyenyedi Dalkör f. hó 27-én (vasárnap)
d. u. 3 órákor, a kollégium tanári termében tartja meg
évi rendes közgyűlését, melyre a működő és pártoló ta-
gokat ezennel tisztelettel meghívja a VÁLASZTMÁNY.

— Halálozás. Két család örömeit, ártatlan gyer-
meiket ragadá el a halál. Vargha Józsefné, Vajna Janka,
kis leánya Irén és Kontz Albert megyei főpénztárnok Jenő
nevű kis fia, alig négy éves korukban száltak el oda ahol
keresztény hitünk szerint az angyalok kara dicséri a Terem-
tőt. Általában kedvezőtlenek az egészségi viszonyok és
bizony sok ház van, ahol a karácsonyi ünnepek fölött-
öröm helyett szomouság ver tanúját.

— Az első hó e hó 18-án mutatta be magát na-
gyon szerényen, ritka és parányi pelyhekben, melyek nem
tudtak valamine való hőlepel alkottai.

— A szegény tanulók felruházására ujab-
ban adományoztak a Várszeg utcából I. ászló Gyulá-
né ő nga ivén: Özv. Zeyk Károlyné ő m'ga 25 drb. ru-
hát, 10 pár harisnyát és 3 pár karmantyt, özv. Zeyk
Miklósné ő m'ga 10 frtot, Nádori Vilmosné ő nga 1 frt,
Gy. Sáska Sándorné ő nga 1 frtot, Sárdel Józsefné urnő
1 frtot. Adományoztak továbbá: Br. Bánffy Kázmérné ő
m'ga 8 drb főre való uj kendőt, özv. Izai Gergelyné ur-
asszony 7 drb főre való uj kendőt, dr. Magyarai Károly-
né ő nga 6 drb ruhát. A Tóvis és Tóth utcából: Ber de
Sándorné ő nga ivén adakoztak: Maksai Gáborné 50 krt
Váradi Béla 20 krt, Gazdag Lajos 5 krt, Biró András 20
krt. Mester János 10 krt. N. N. 20 krt. Czajler Edéné 30
krt. N. N. 10 krt, Fekete Ida 20 krt, Szász Józsefné 2
frtot, Angyalosi Ferencz 10 krt, Vass József 10 krt, Mán
Anna 10 krt, Dobroczi Mihály 10 krt, Székely Jánosné
10 krt, Jáger Anikó 5 krt, Amán Anna 5 krt, Sarkadi
András 10 krt, Radó Zsigmond 10 krt, Pánczél Sándorné
10 krt, N. N. 10 krt, Krizbai Sándor 10 krt, Kocsis Elek
10 krt, Veress Albert 20 krt, Berde Sándorné 50 krt,
Sebestyén Sándorné 50 krt, N. N. 10 krt, Krisán Áron
10 krt, Gónczi Mihály 10 krt, Czell Antal 50 krt, Mészáros
Gyula 10 krt, Szöke István 10 krt, Polonyi Domokos 20
krt, Mester Poli 50 krt, Tökés Imréné 2 kalapot, Bőjtha
Zsigmond ur 1 frtot. — Buda Edéné ő nga a szegény
tanulók felruházására a kör elnökségéhez beküldött 3 frt
20 krt. Egy vacsorázó társaság adta össze ezen összeget
beküldő urnő házában.

— Nyilvános számadás és köszönet. A n.-enyedi
dalkör f. hó 12-én, a sétatéren építendő fedett tánc-
helyiség alapja javára rendezett estély összes bevételé
140 frt. 80 kr., melyből tiszta jövedelem 27 frt. 70 kr.
Felülfizeték: br. Kemény Gyerő ur 2 frt. 20 kr., br. Ke-
mény László ur 10 frt., dr. Nagy Albert orvos ur 80
kr., Reih Mihályné asszonyság 20 kr., Deutsch Dávid
40 kr., Horváth Józsefné ő nagysága 40 kr., Ravai József,
Munkácsi Zsimond, Neumann N., Lázár N., Márkovics
Lajos, X. Y., Bodola Lajos, Balla Béla, N. N. és br
Splényi Heurik urak 20—20 krt.; br. Kemény Endre
Benedek Gábor. ifj. Csirner J. József és Kónya Albert
urak 1—1 frtot; N. N. és dr. Szász Károly urak 60 kr.;
Vinczenti Lajos és Balogh János (Tóvisről) urak 1 frt.
20 kr., Baldi Károly ur 2 frtot. Fogadják a mélyen tisz-
teit felülfizetők, valamint a nyagérdemű közönség egyle-
tünk iránt ez alkalommal is tanúsított szives érdeklődésé-
ért a dalkör hálás köszönetét. N.-Eneyd 1891. december
15. Bartha Zsigmond egyleti pénztáros.

APRÓSÁGOK.

Kellemes felfedezés.

Felcsig: „Igazán, galambom itthon kell hogy hagy-
jalak s fűrdőre menjek mert igen elhízta s elnehez-
tem, most mérettem meg magamat, s képzeld többet
nyomok 400 fontnál."

Férj (szón áruló) „Hol méretted meg magadat?"
Feleség: „Lenn a szenes udvarban, a te mérle-
gedon."

Féj: „Ugy nyugtasd meg magadat kedves anyju-
kom, alig nyomsz fél annyit."
A hatalom tető foka:

Nagyapám! ma alisztnek neveztek ki, nem örül a
szived?

„Jaj fiam, nekem ilyenkor mindig a nagy Napoleon
jut eszembe, ő is a hatalom tetőfokára jutott, s végül
mégis csak megbukott."

A katonák husa d'agja.

Ujonez: „én azt hittem, hogy a katonák hust is
kapnak ebédre."

Veterán: „kapnak is te tacsók! én innen is meg-
látom, nézd csak meg te vaksi polyák, ott van a har-
madik krumpli szelet alatt!"

Kivonat egy bölcsész naplójából: Az a
ki nagyon el von telve magával s a felett tételődik,
hogy miként fog a világ elleni nélküle, pontos képet
nyerhet a dolog állásáról, ha rohanó árba dugja az ujját,
aztán kiveszi, s megfigyeli, hogy minő nyom maradt
utána.

Öregur (a koldushoz, kinek egy krajcárt adott)
„Nos barátom mit fog kezdeni ezzel a pénzzel."

Koldus: „Az igazat megvalva, nem tudom mi
lesz jobb, ha életjáradékot szerzek vele, vagy első hazai
takarékpénztári részvényekbe fektetném. Uraságod me-
lyiket tanácsolja?"

Irodalom.

52 drb. Jó szív

sorsjegy és

156 darab értékesebb könyv

sorsoltatik ki évenként a „Budapest" humorisztikus melléklapjának.
az „Uj Budapest"-nek a talánymegfejtői között.

Ingyen

ad a kiadóhivatal minden egész éves előfizetőnek, ki 12 frtot egy-
szerre küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott diszes boríték és
jutalomképpel bíró „BUDAPEST" nagy képes naptárt. Ezenkívül
egy 3 színben nyomtatott diszes falinaptárt.

Ingyen ad minden 1/2 éves előfizetőnek, ki 6 frtot egyszerre
küld be, egy 207 oldal, 70 kép, aranyozott diszes boríték és juta-
lomképpel bíró „BUDAPEST" nagy képes naptárt.

Ingyen ad minden 1/4 éves előfizetőnek, ki 3 frtot egyszerre
küld be, egy 150 oldal, 30 kép, aranyozott diszes boríték és juta-
lomképpel bíró „BUDAPEST" kis képes naptárt.

Ily páratlan kedvezményekben részesíti t. olvasóit a

„BUDAPEST"

című

34,000 példányban

megjelenő képes politikai napilap,

mely immár XVI. évfolyamát futja, s mely évről-évre nagyobb el-
terjedésnek örvend. Ma már annyi példányban jelenik meg, hogy 3
rotációs gépen nyomják. A „Budapest" és szokatlan elterjedését egy-
részt határozott nemzeties független irányának és kitűnő tudó-
sításainak, másrészt pedig eredeti rajzok után készült képei-
nek köszönheti. A „Budapest", — nem csinálva kétkulacos poli-
tikát, mint az mai napság — nem nemesek a közéletben, de a hírlap-
irodalomban is szokásos, — nyíltan és kitartóan — a personalis
unio alapján, Magyarország teljes állami függetlensége és ön-
állósága mellett küzd. S e törekvésében politikai közéletünknek,
az orsz. függetlenségé és 48-as pártnak számos kitonósága támogatja,
kiktől ismételtlen hozott már a „BUDAPEST" nagyérdemű közlemé-
nyeket s kiknek ígértétét bírja a szerkesztőség, hogy a lapot szelle-
mileg továbbra is támogatni fogják.

De a „BUDAPEST" nyíltan bevallott politikai irányának szil-
lárd és következetes megtartása mellett arra is kiváló gondot fordít,
hogy olvasói úgy a hazai, mint a külföldi nevezetesebb eseményekről
gyors és megbízható értesülést nyerjenek. E végből olyan levelezői
kart szervezett, a minő egy lapnak sinos. Csak itt az országban 357
rendes levelezője van a „BUDAPEST"-nek. Emellett állandó tudó-
sítókat tart Bécsben, Belgrádban, Bukarestben, Berlinben,
Konstantinápolyban, Párisban, Pétervárott, Rómában, Szó-
fiában, Zágrábban és New-Yorkban. Az illusztrációkra, — melyek
legtöbnyire napi eseményekre vonatkoznak — különösen kiváló
gondot fordít a „BUDAPEST". A nevezetesebb eseményeket kikü-
ldött rajzolóival helyszíni felvételek által eszközölte.

A szórakoztató olvasmányokra szintén nagy súlyt helyez a
„BUDAPEST". Tárcarovata élénk és változatos; a mit eléggé igazol
az is, hogy a közelmúltban irodalmunk majd mindenik jelése felke-
reste dolgozataival a „BUDAPEST"-et.

Regényeire hasonlóképp mindig kiváló gondot fordít a „BUDA-
PEST"; arra törekvén, hogy ne csak érdekesítőket, hanem irodalmi
színterrel állók is legyenek. Folyvást

két regényt közöl egyszerre,

sőt midőn közlendőinek anyaga megengedi, három regényt is hoz.
Ezeket kívül „UJ-BUDAPEST" cím alatt, vasárnaponként
humorisztikus heti melléklet csatolatik a főlapoz, egészen in-
gyen. E humorisztikus melléklet kifigurázza a politikai és társadalmi
élet ferdeségeit, hoz józú adomákat, tréfás megjegyzéseket; végül
pedig minden bétlen egy-egy talányt közöl, a melynek megfejtő kö-
zött ujirtól kezdve hetenként egy-egy „Jószív" sorsjegyet, to-
vábbá értékes jutalomkönyveket sorsol ki. Ha még tudjuk, hogy e
lap „Kis Gazda" rovata úgy a mezőgazdaságra, mint az iparügyekre
kiváló gondot fordít, s a közgazdaságot, — a többi lapoktól eltérő-
leg — akként kezeli, hogy az bárki által könnyen megértéséék, egy

bátran elmondhatjuk, hogy a „Budapest" — mely tényleg a legol-
csóbb lap hazánkban — minden tekintetben alkalmas arra, hogy
minden magyar család állandó látogatója, házi barátja legyen.

Előfizetési árak vidékre:

Egy évre — — frt 12 — Negyedévre — frt 3 —
Fél évre — — „ 6 — Egy hóra — „ 1 —

Mutatványszámokkal bárkinek ingyen szol-
gál a „BUDAPEST" kiadóhivatala, IV. k., Sarkan-
tyus-utca 3. sz. a.

CSARNOK.

A pátrik.

Irta: Szabó Ferencz.

II.

— Kár, szörnyű kár — jegyezte meg Enyedi ur
síró hangon — pedig . . . pedig . . .

Nem tudta tovább folytatni, hangját előlte a csuk-
lás, mit a fájdalom kitörésévé igyekezett metamorphisálni.
Sohajtott, azután töltött — egymásután kétszer s egész
megvizsgálódva nézett a szeméim közé.

Harangoztak délre. Enyedi ur felfigyelt e méla
csengésű hangokra, mintha valami homályos emléket köl-
töttek volna fel a lelkében. Felfigyelhetett: szakasztott
mása volt az enyedi harangok komoly szavának. Ugy
látszik azonban, hogy az ünnepélyes szózat nem a földi
lelkének, mint inkább a gyomrának szóllott, mert csak
annyit jegyzett meg, hogy „dél van."

Szeszpitelődni kezdtem, mert hát, mint minden
hétköznapi embernek, igen rossz szokásom van, az t. i.,
hogy pont délben szeretek ebédelni. Ezen kívánalomnak
még a jól megabritolt vendéglősném is engedelmeskedik.
elannyira, hogy midőn az első harang koagást hallja,
már talál, tudván, hogy a mire kanalizható lett a pá-
rolgó leves, ott vagyok, mint a parancsolat.

De Enyedi ur nem mozdult.

Már bizony bocsánatot kérek, de azt még a kilenc
muzsa sem kívánhatja, annál kevésbé egy, hogy a párt-
fogoltja kedvéért hideg fagyut szedjek le a tányér ka-
rimájáról! Én bizony oda szóltam a földinek.

— Nem tart velem? . . . nehogy kiszidjon a ma-
minka, ha késedelmezni találok.

Enyedi ur épen most hajtotta fel az Isten tudja
hányadik kortyot, mely okon alig tudta visszakérdeni:
— Hová?

— Ebédelni . . . avagy a földi nincs szokva az
ilyen nyárszolgáris foglalkozáshoz?

— Dehogynem — mosolygott a kérdett s karját
az enyim alá csapva intett, hogy menjünk.

No, hiszen kedves foglalkozásom akadt — gondol-
tam magamban — a mig ezt az ipsét végig cipelem a
városban, mert, hogy magától nem fog menni, bátran kö-
vetkeztethetem az eltemetett ital mennyisége után. De a
bizony csalatkoztam, kiérve az utcára Enyedi ur állásba
csapta magát s olyan délecegen lépkedett mellettem, hogy
szinte megirigyeltem.

Ugy látszik, nemesek a nő-, de a himnemű muzsák
is pártfogolták, kikről tudvalevő dolog, hogy Bachus uram-
mal nagyon is szeretek kocingatni.

Megérkezünk a vendéglőhöz.

— Hol szokott ebédelni? kérdém tőle, gyöngéden
figyelmeztetni akarva földi járandóságának a beszerzé-
sére . . .

— Sehol . . . azaz, hogy mindenütt tetszésem
szerint.

— Akkor hát jöjjön be ide . . . kevés péuzen
tisztességes ételt lehet kapni.

Bementünk. Hárman voltunk asztal-társak; Enyedi
ur negyediknek szegődött. Ugyanabból parancsolt, a mit
mi ettünk, a káposzta kivételével, melyet a benne levő
vastag liszt-ereszték miatt — a mult estvéli „bevételhez"
használtott. A többire nézve megegyezett a guszusunk,
csak a sültre nézve nem, melyből két porciót kért; s mig
mi hideg vizet fogyasztánk, maga zamatos somlaival nyom-
tatta le az „ökröt", hogy ne bődöljön meg benne.

Kipusztíthatlan jó étvágya volt.

De már előnyös oldaláról is bemutatá magát. Mig
mi szép lassen, minden mellékfoglalkozást kizárva öröl-
gettük a felalált dolgokat, Enyedi ur nemesek evett, de
beszél is, még pedig olyan szaporán, mintha csak ez lett
volna főcélja. Elbeszélte az egész multját (kihagyva a
névsere kellemetlen emlékeit), hogy miként hagyta oda
a meggyűlöl polgári életet; miként lépett fel a világot
jelentő deszkákra; minő nagy sikereket ért el, mennyi
borostyánt kapott, hogy még ma is azzal találhatja az
alá juhásztult muzsa vemhét; hogy mint ragadták le itt-
ott a deszkákról, többnyire a nók, ocreára olyan édes
cókjait nyomva a lelkesedésnek, hogy örök időkre fel-
mézelték az életét. Legtöbbit beszélt valami Ludmilla
grófnőről, kinek vezetéknevét könnyen érthető gyöngéd-
ségből elhallgatta, de a ki olyan jó, olyan kedves volt

hozzá, hogy még most sem tudta megállni sírás nélkül a rá való visszaemlékezést . . . Hej, hej, ha komolyabban tudott volna gondolkodni, de boldog lehetne mostan! de hát hiába: az ölelő, boldogságot ígérő karok közül kiragadta az ihlet, a muzsacsók, a deszkák festett bűvös világa. bűvös nagyszerű nyomora . . . E szaknál rendezsen érzékenyen sirt, érzékenyen föltögetta a somlait s ivott, mintha elaltatni akarta volna fájdalmas, édes emlékeit.

Ebédután hozzámjött s fülembé sugta, hogy fizessen ki a tartozását, mert egyetlen krajczár sincs a zsebében . . . de nem ingyen kívánja, oh nem; el se fogadná az efélet . . . sokkal büszkébb . . . majd holnap visszafizeti . . . addig pedig legyen velem — talán keznesek — a hő emlékezés, a muzsacsók stb.

Nem volt mit tennem, kifizettem s aztán távoztunk. Másnap, harmadnap újra beállított, felhajtogatta a kínált borovicskát; tele beszélt a fejem szebbnél-szebb anekdotával; örökre tartó barátságot ígért, össze-vissza esókolt, végezetül elkísért a vendéglőbe, evett ivott s aztán fiztetett a hő emlékezés s a tisztességes summára meggyült muzsacsók fejében.

Megtettem zugolódás nélkül, hisz — földim a szegény!

(Folyt. köv.)

Felelős szerkesztőség:
Dr. MAGYARI KÁROLY. TÜRÖK BERTALAN.
Kiadótulajdonos: WOKÁL JÁNOS.

HIRDETÉSEK

Egész selyem nyomott Foulards 1 frt 20 krtól 4 frt 65 krig méterenkint (ca. 450 különböző színben) küld öltöny és darabszámra bér és vámentesen a házhoz, a HENNEBERG G. féle cs. és kir. udvari szállító selyem gyári raktára ZÜRICHBEN. Mintákkal szívesen szolgál. Levelekre 10 kr. bélyeg.

Idd. KUN JÓZSEF

nagyenyedi cukrász, ajánlja saját készítményű

Csemege sajtját

darabonként 20 krétt.

Nagyobb mennyiségben vásárlók kedvéért ményben részesülnek.

A várkerületi „PETHŐ“-féle lakóház és bolthelyiség, valamint szintén a várkerületben fekvő u. n. „JANOVSKY“-féle lakóház és bolthelyiség 1892. évi ápril 24-én kezdődő 3, esetleg több évekre bérbe kiadó. A nyilvános árverés **folyó évi december hó 27-én d. u. 3 órakor** fog megtartatni mindkét lakóház és bolthelyiségre nézve a Jánovszky-féle épületben.

A bérleti feltételek előlegesen is megtekinthetők dr. Jenei Elek ügyvéd ur iroda helyiségében (Magyar-utca.)

Nagyenyed, 1891. dec. 10-én.

A n.-enyedi ref. és luth. egyházak előljárósága.

Karácsonyi és ujévi ajándékoknak

ALKALMAS TÁRGYAK.

Markovics Lajos óra- és ékszer üzletében.

2-2

NAGY-ENYEDEN.

Sz. 4249—1891.

k. i. g.

Hirdetmény.

Alóírt hatóság ezennel közhírré teszi, miszerint Nagyenyed város és Felenyed község területére az államtól kibérelt bor-regálejogot, továbbá a Nagyenyed város területére vonatkozó bor-behozatali jogot, kapcsolatban a bor, hus és cukor fogyasztási adók kezelésének megbízásával **f. évi decz. hó 21-én d. e. 10 órakor** a városház tanács termében tartandó nyilvános árverésen bérbe adja, a közelebbi feltételek a tanácsi irodában megtekinthetők.

A városi tanácstól.

Nagyenyed, 1891. december hó 12-én.

Kovács Gyula,
polgármester.

Sz. 2625—1891.

j. j. ig.

Hirdetmény.

A Bethlen főiskola tulajdonát képező ugynevezett **fűrész malom telepen** levő lakházak, legelő és szántók; — továbbá az u. n. **ifjusági kert** 1892. évi ápril 24-től 1895. ápril 23-ig terjedő 3 évre, **1892. január hó 11-én délelőtt 10 órakor** a főiskola jog- és jószágigazgatósági irodájában szóbeli árverés útján haszonbérbe fognak adatni.

Feltételek megelőző napokon ugyanott megtekinthetők.

Br. Splényi Henrik,
jog- és jószágigazgató.

Sz. 2624—1891.

j. j. ig.

Hirdetmény.

A Bethlen főiskola tanépületei melletti régi árnyékszekének átalakítási munkálataira pályázatot hirdetek, és felhívom a vállalkozni szándékozókat, hogy a tervezetet és a **2794 frt. 70 kr.** összegű előmérték költségvetést és építési feltételeket irodámban megtekintve zárt ajánlatukat legkésőbb **1892. évi január hó 31-ig** hozzám adják be.

Br. Splényi Henrik,
jog- és jószágigazgató.

Ifjusági iratok

és

KÉPES KÖNYVEK

kaphatók:

Wokál János

könyvkereskedésében. Nagyenyeden.

A Trithiof-monda. Irta Tegnér Ezsaiás. Fordította György Vilmos. Ekwall Kanut 12 fénynyomatu képpel, 12 frt.

Jókai Mór mesekönyve számos képpel, ára díszkötésben 3 frt 50 kr.

Magyar László utazása és kalandjai az érettebb ifjuság számára. Irta Bánfi János, számos képpel. Ára díszkötésben 3 frt.

Mikszáth Kálmán. A kis primás történeti elbeszélés, az ifjuság számára átdolgozva. Ára díszkötésben 1 frt 80 kr.

Vámbéri Ármin Középázsiai utazása. Harmadik bővített kiadás 9 képpel. Ára díszkötésben 3 frt.

Válogatott elbeszélések és szindarabok. Az ifjuság számára írta Kalocsa Róza. Ára 2 frt.

Levelek egy tanuló ifjuhoz.

Irta Sztinyai Elek. Ára vászonba kötve 1 frt 40 kr.

Százötven uj erkölcsi elbeszélés kis gyermekek számára. Irta Hoffmann Ferencz tizenhárom színezett képpel, ára 2 frt

Kis elbeszélések az ifjuság számára. Irta Hoffmann Ferencz, ára 80 kr.

Ünnepi ajándékok jó kis gyermekek számára. Irta Hoffmann Ferencz, ára 80 kr.

Ötven uj kis mese jó gyermekek számára. Irta Hoffmann Ferencz, ára 80 kr.

Emma néni elbeszélése. Irta Löcsei Emma, ára 1 frt

A Balaton partján. Elbeszélés a serdülő ifjuság számára. Irta Uhrli József, ára 70 kr.

Agrol szakadt senkié. Irta Uhrli József, ára 70 kr

Karácsonyi rege. Kedves kis unokáinak elmeséli a nagyapó, ára 1 frt. 20 kr.

Vig gyermekek mulatozása a kedves kiesnek képeskönyve. Ára 70 kr.

Kis iskolai játszva oktató képeskönyv, ára 70 kr.

Kóczos Peti könyve. Ára 50 kr.

Képes történetek kis gyermekek számára. Ára 1 frt.

Mama kedvencének képeskönyve. Örökké tartó vászon képeskönyv. Ára 1 frt 70 kr.

Aranyos idők. Örökké tartó vászon képeskönyv. Ára 1 frt 40 kr.

Tréfa és való. Leporello-Album. Ára 1 frt 40.

A kis művész rajz- és festő könyv. Ára 80 kr.

Az állatvilág szép képekben, ára 1 frt 20 kr.

Vig gyermek élet. Elszakíthatlan képeskönyv. Ára 1 frt.

Ajánlom a hosszú téli estékre,

Kölcsönkönyvtáromat,

mely áll **3200** kötet magyar és német könyvből. A beállítás minden nap megtörténhetik, részvénydíj nagyon csekély. *Vidéki olvasók kedvességében részesülnek.*

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

33—34

„EGYETÉRTÉS”

a mely az uj évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. Ez a magyar olvasó közönség lapja Hiteles forrásokból származó **értesüléseink** gyorsasága, alaposága és sokasága, rovataink változatossága, kitűnősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették az „EGYETÉRTÉS“-t népszerűvé. Az **országgyűlési tárgyalásokról** a legérzékenyebb s e mellett tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „EGYETÉRTÉS“ közöl. **Gazdasági rovata** elismert régi tekintélynek örvend. A magyar **kereskedő s gazdaközönség** nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „EGYETÉRTÉS“ **kereskedelmi s tözsdei tudósításainak** bőségével s alaposágával ma már nem versenyezhet más lap. A kereskedő az iparos s a mezőgazda megtalálja mindazt az „EGYETÉRTÉS“-ben, a mire szüksége van. Változatosan szerkesztett tárcájában, **annyi regény olvasmányt ad mint egy lap sem.** Két, három regényt közöl egyszerre, úgy, hogy egy év alatt 30-40 kötetnyi regényt, részint eredetit, részint a külföldi legjelesebb termékeket jó magyarságu fordításban kapnak az „Egyetértés“ olvasói. A ki olvasni valót keres és a világ folyásáról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az „EGYETÉRTÉS“-re, melynek előfizetési ára egy óra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „EGYETÉRTÉS“ kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámot a kiadóhivatal kívánatra egy hétig ingyen és bérmentve küld.